

Tanburi B ¼y ¼k Osman Bey

Onaylayan Administrator
Wednesday, 23 May 2007

  1816 y ¼l ¼nda  stanbul'da Toph ne civar ¼nda do du. Tanbur  Numan A 'a'n ¼n torunu, Zeki Mehmed A 'a'n ¼n o ludur. Hen z sekiz ya  ¼nda iken Ender 'n'a al ¼nd ¼. Osman Bey Ender 'n'da bir taraftan muhtelif bilgiler, di er taraftan da zaman ¼n m sik  ustalar ¼ndan m sik  ve tanbur  şalmas ¼n ¼   reniyordu.

O lunun Ender 'n'a al ¼nmas ¼nda  srar ¼ olan Zeki Mehmed A 'a, tanbur   retmedeki isteksizli ini burada da g stermi , o luna ders vermemi tir. Osman Bey, Ender 'n'da bulunan di er tanbur lerden istifade etmekle birlikte, saz ¼n ¼ kendi gayreti ile ilerletti. R fat Bey, H  im Bey gibi ses ustalar ¼ ile fas llara kat ¼lyordu. ". . .  lk zamanlarda bir hanende fakat daha ziyade iyi bir tanbur  olmaya  şal ¼an Osman Bey, babas ¼n ¼n  l ¼m ¼nden sonra tamamen ve m nhas ¼ran saz ¼ ile me gul olmu  ve herbiri en nefis saz eserlerinden olan pe revlerini bu zamanlarda bestelemi tir. Abd lmeccid'in son senelerinde sersazende olan Osman Bey, bu vazifesini Abd laziz zaman ¼nda da muhafaza ederek sarayda yap ¼lan incesaz fas llar ¼na , tanburu ile i tirak ederdi. Mevl n  Cel leddin R m 'ye kar  ¼ duydu u muhabbet ve i tiyak ¼n verdi i heyecanla, mevlevih nelerin hemen hemen hepsine ve bilhassa Cuma g nleri Kulekap ¼s ¼ Mevlevih nesi'ne muntazaman devam ederdi. . "

  rendi i tanbura daha sonra "Kendi kabiliyet ve istidad ¼n ¼n orijinalitesini de ilave ederek, babas ¼n ¼n tavr ¼na daha renkli bir tav ¼r vermi tir. Tarih şi Ata Bey'den naklen verilen bilgilere g re  şok n ¼ktedan, g ler y ¼zl ¼, zarif bir kimseymi . Bu nedenle her mecliste aran ¼r, sevilir ve say ¼l ¼rm ¼. "Osman Bey hassas bir kula a sahipmi . Tanburun iki telinden birinde gayet hafif bir uyu mazl ¼k sezse derhal telin birini kopar ¼r atar ve saz ¼n ¼ tek tel ile  şalarm ¼. "

Eserlerini de itirenlere, na me ilave edenlere  şok k zarm ¼. Hatt  bir g n bir yerde, U  ak pe revinin tege ilecek k sm ¼ biraz de i ik  şalmaya kalkan bir k nuniyi d vmeye bile kalkt    rivayet olunur. "

Osman Bey 1885 y ¼l ¼nda , uzun zamandan beri  şekmekte oldu u bir g   s hastal   ndan  ld ¼; Yahya Efendi Derg h  mezarl   na defnedildi,   ş erkek bir k z  şocu u olmu tur.

Bir bestek r olarak". . . S z m sik sine ait baz ¼ eserler bestelemi se de, onun as l  ahsiyetini temin eden eserler cidden nefis ve  stad ne olan pe rev ve saz semailerindedir ki bu   it eserler Osman Bey'i kabiliyet ve istidad ¼n ¼n son tek m l merhalesine eri tirmi tir. Eski bestek rlar ¼m ¼zdan bir ka ş n ¼n bu yoldaki eserleri istisna edilirse, geriye kalan pe revler m kerrer ve uzun par şalar, hat rdada tutulmas ¼ zor ve kar  k bir usl bla bestelenmi  ve bir pe revin h nelerinde muhtelif us llere yer verilmi ti.   te Osman Bey bu h lin daha derli toplu getirilmesine  şal ¼m ¼, hakikaten bu   it eserlere yeni, sade ve g zel bir istikamet vermeye muvaffak olmu . Osman Bey'in pe revleri gerek ses ve gerek us l bak ¼m ¼ndan  şok muvazeneli ve  l ş ¼l ¼d ¼r.  to u devrikel us l ¼nde olan bu eserler, saz m sik si repertuar ¼m ¼z ¼n birer  aheseridir diyebiliriz. Osman Bey eski pe revlerimizi  iddetle tenk d edermi ; bunlar aras ¼nda yaln ¼z Gazi Giray ' ¼n H zzam Pe revi'ni fevkal de be enir, takdir eder ve bu pe revden bahsedildi i zaman (Sehl-i m mtendir; tanziri kabil de ildir) dermi . Hatt  H zzam  yin i şin bu makamdan devrikebir us l ¼nde bir pe rev bestelemesini rica edenlere (Gazi Giray' ¼n H zzam Pe revi varken, ben o makamdan ba ka pe rev yapmaya teedd b ederim) diye  z r dilermi . Fakat, G. Mevlevih nesi  eyhi  taullah Efendi'nin  srar ¼ ile s k s k dinledi imiz h zzam pe revini v cuda getirmi tir. Eserleri i şinde zoraki bir gayretle yapt    ve di erleri kadar muvaffak olamad    eseri budur.

Santur  Ziya Bey'in Neyzen Aziz Dede'den naklen verdi i bilgiye g re, Sultan II. Abd lhamid'in bask l ¼ y ¼llar ¼nda Veled  tebi bir s re  stanbul'da ikamete zorlanm ¼ ve bu s ralarda Kulekap ¼s ¼ Mevlevih nesi'nde oturmu tur. Burada d nemin m sik  inaslar ¼ toplan ¼r,  yin icra edilirmi . Veled  tebi b Osman Bey'e di er eserlerine ek olarak s zin k, rast ve saba makamlar ¼ndan birer pe rev bestelemesini rica etmi . Osman Bey de Benli Hasan A 'a'n ¼n rast, Tanbur  Emin A 'a'n ¼n s zin k pe revleri oldu u i şin ba  ¼lanmas ¼n ¼ istemi . Saba pe revi i şin "O lum Aziz! Bir pe rev i şin aylarca, senelerce u ra  ¼rd  saba pe revini Hazret-i P r'in a k yla bir ayda tamamlad m "dermi .

Osman Bey iÅŸin bir saz ve sÅŸz eseri bestekÅŸrÅ½, ÅŸzellikle peÅ¼rev bestekÅŸrÅ½dÅ½r denebilir. Saz semailerinde peÅ¼revleri kadar baÅ¼arÅ½lÅ½ olmadÅ½Å½ kabul edilir. Zaten saz semailerini babasÅ½nÅ½n ve baÅ¼ka bestekÅŸrlarÅ½n peÅ¼revleri iÅŸin istek Å½zerine bestelenmiÅ½tir. Elimizde on altÅ½ peÅ¼rev, on bir saz semaisi, yirmi beÅ¼ kadar Å½arkÅ½ bulunmaktadÅ½r

Å